

Η αισιόδοξη αναμονή ανταμείφθηκε γενναιόδωρα

> «Ηλέκτρα» του Σοφοκλή από το Θέατρο Cameri

THE NONAS ΜΟΛΕΣΚΗ

Εντυπωσιάστηκα με τον αριθμό των συνθεατών μου στην παράσταση της ισραηλινής «Ηλέκτρας» που όχι μόνο είχαν δει την προηγούμενη κάθοδο του Θεάτρου Cameri στην Κύπρο το 2008, με την «Αντιγόνη» τότε, αλλά, σαν και μένα, στήριζαν τις μεγάλες τους προσδοκίες για τη νέα συνάντηση με τον θίασο πάνω στις εξαιρετές εντυπώσεις από την παλιά. Η αισιόδοξη αναμονή ανταμείφθηκε γενναιόδωρα. Η Όλα Σιορ Σελέκταρ (Αντιγόνη τότε, Ηλέκτρα τώρα), ο Γίοσι Καντζ (Χορός τότε, Παιδαγωγός τώρα), αλλά και όλος ο θίασος δούλεψαν σε τέτοιο επαγγελματικό επίπεδο που από την Κύπρο προς το Τελ Αβίβ χτίστηκε γέφυρα εμπιστοσύνης και σεβασμού.

Το να αναλύεις τις αρνητικές σου εντυπώσεις από μια παράσταση είναι πιο συνηθισμένο, τις πολύ θετικές συνήθως τις καταχωρείς στη μνήμη χωρίς λεπτομερή ανά-

λυση. Ας δοκιμάσουμε όμως να ξεκαθαρίσουμε γιατί η παράσταση του σκηνοθέτη Κφιρ Αζουλάι έτυχε της συναισθηματικής μας αποδοχής και της αισθητικής έγκρισης και γιατί οι ιδέες του διαβάζονταν αβίαστα μέσα από την επιλεγμένη απ' αυτόν εκφραστική τους φόρμα. Το σκηνικό της Πολίνα Αντάμοφ συνδύαζε τον εξωτερικό και τον εσωτερικό χώρο του οίκου των Ατρείδων. Εσωτερικά το παλάτι συνοψίστηκε σ' ένα νεκροτομείο, όπου τα εξαιρετα βίντεο του Γιοάβ Κοέν έφερναν ξανά και ξανά το πτώμα του Αγαμέμνονα και όπου προοικονομείτο η εμφάνιση άλλων πτωμάτων. Εκεί οι παι-

δικές μορφές της Ηλέκτρας και του Ορέστη (βίντεο) έμειναν να ζουν για πάντα, επειδή ο θάνατος του πατέρα και το έγκλημα της μητέρας είχαν διακόψει το μεγάλωμά τους, τους είχαν παγιδέψει στο νεκροτομείο του προσωπικού τους μύθου, σε έντονη αναμο-

νή των νέων θανάτων. Ο εκπληκτικός συνδυασμός της οπτικογραφημένης και της ζωντανής εικόνας εξέφραζε την κυριαρχία του παρελθόντος στο παρόν των ηρώων.

Η ιδέα του παγωμένου, σταματημένου χρόνου, μια από τις βασικές ιδέες της σκηνοθετικής ανάγνωσης του έργου, συνεχιζό-

ταν στον εξωτερικό χώρο του σκηνικού, με το χιόνι να καλύπτει το τρίγωνο της σκηνικής πλατφόρμας. Πόσο μεταδοτική ήταν αυτή η αίσθηση του παγωμένου, πόσο κρυώναμε το ζεστό βράδυ της Λευκωσίας με την Ηλέ-

Ο σκηνοθέτης υιοθετεί την παιδική οπτική γωνία της Ηλέκτρας απέναντι στα γεγονότα, δίνει σ' αυτά το μέγεθος που είχαν στα μάτια ενός παιδιού

κτρα που τη γύμνωσε στο χιόνι ο σαδιστής Αίγισθος (Γιγκάλ Ζαξ), πόσο αιχμηρή ήταν η παρομοίωσή του με Ναζί υπεύθυνο στρατοπέδου, πόσο κακοποιημένο παιδί παρέμεινε μπροστά του η Ηλέκτρα της θαυμασίας Όλα Σιορ Σελέκταρ... Η Ηλέκτρα δεν

μπορεί να ξεκολλήσει από το παιδικό της τραύμα και κρυώνει, τυλίγεται στο πανωφόρι της. Ο Χορός φοράει ρούχα βαριά, για πάντα κουμπωμένα. Η Χρυσόθεμις (Αναστασία Φέιν) διατηρεί την ελπίδα και την επιθυμία να ζήσει, φοράει ρούχα ελαφριά και δεν κρυώνει...

Ο σκηνοθέτης υιοθετεί την παιδική οπτική γωνία της Ηλέκτρας απέναντι στα γεγονότα, δίνει σ' αυτά το μέγεθος που είχαν στα μάτια ενός παιδιού. Έτσι τεκμηριώνει ψυχολογικά το απόλυτο της πάθος, τη φανατική της απόρριψη απέναντι στην Κλυταιμνήστρα, τον εφηβικό χαρακτήρα της εμμονής της με τα συνθήματα εκδίκησης στους τοίχους, με τους εφιάλτες με τα έντομα στα όρια της μανίας. Η ανασφαλής θριμβεύτρια Κλυταιμνήστρα της εξαιρετικής Χέλена Γιαράλοβα ήταν ιδωμένη με τα μάτια της Ηλέκτρας, καθώς και ο Ορέστης (Ούτι Ρότσιλντ), το σύμβολο και το όργανο της εκδίκησης. Η μουσική του Ελντάρ Λιντόρ έκανε την ακουστική ανάμνηση της παράστασης εξίσου έντονη με την οπτική.